

7.8.2014

Työ- ja elinkeinoministeriö
kirjaamo@tem.fi

Viite: Lausuntopyyntö 1022/03.01.01/2014 11.6.2014

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI VAARALLISTEN KEMIKAALIEN JA RÄJÄHTEIDEN KÄSITTELYN TURVALLISUUDESTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Jokilaaksojen pelastuslaitos kiittää mahdollisuudesta antaa oma lausuntonsa lakiesityksestä laiksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain muuttamiseen ja esittää 11.6.2014 annetun luonnoksen pohjalta seuraavat huomiot:

- 115§: 2 momentin vastuujako yleisötilaisuuksien valvonnassa eri viranomaisten kesken on ristiriitainen. Luontevaa olisi, että kyseiseen kohtaan kirjattaisiin pelastusviranomaisille mahdollisuus valvoa räjähteiden ja vaarallisten kemikaalien käyttöä erikoistehosteena, kerran yleisötilaisuuksien valvontaa on muutenkin pelastusviranomaisilla.
- 58§:n kohdassa B säädetään räjähteiden tilapäisestä varastoinnista. Kyseisessä kohdassa rajoitetaan tarkastelu vain räjäytys- ja louhintatöihin. Viime aikoina on kuitenkin loppuvuoden ilotulitemyynnin yhteydessä noussut esiin ilotulitetukkujen tapaillyäpitää monen myyntipaikan yhteiskäytössä olevaa myyntivarastoa. Kyseinen varastointitapa on koettu ongelmalliseksi lakiteknisesti valvontaviranomaisten puolelta. Näin ollen olisi perusteltua selkeyttää ja saattaa myös väliaikaiset ilotulitevarastot räjähddevarastojen lupakäytännön ja valvonnan piiriin. Lupaviranomaisena toimisi tuolloin TUKES.
- 81 §:ssä räjähteiden ja vaarallisten aineiden käytöstä erikoistehosteena vaaditaan ilmoitusta kokoontumislain 530/1999 mukaisissa yleisissä kokouksissa ja yleisötilaisuuksissa. Kyseinen laki pois sulkee menettelyn piiristä muun muassa pienemmät yksityistilaisuudet ja tapahtumat. Silti esimerkiksi hääjuhlissa ilotulitteiden ammattimainen käyttö on ollut kasvussa. Näin ollen voisi olla perusteltua laajentaa ilmoitusmenettelyä ennemmin palovaarallisen toiminnan näkökulmaa silmällä pitäen kuin pelkästään kokoontumislakia.
- Uudessa lainsäädännössä olisi syytä ottaa huomioon vallitseva epäkohta nykyisessä laissa. Nykyisin on mahdollista, että panostajan pätevyyden omaava henkilö voi säilyttää esimerkiksi pihavarastossaan ilman ilmoitusvelvollisuutta tai merkintöjä jopa viisi kiloa niin sanottuja kovia räjähteitä, kuten luokkaan 1.1. kuuluvia massarä-

jähteitä. Nämä kotivarastot aiheuttavat onnettomuustilanteissa vaaran pelastushenkilöstön toiminnalle ja näin ollen ne tulisi saattaa ilmoitus- ja merkintävelvollisuuden piiriin.

- Uudessa laissa ehdotetaan 63 §:ssa pelastusviranomaisten valvontavelvollisuuksien laajentamista niin, että jatkossa pelastusviranomaiset valvoisivat myös kaikkia pyroteknisiä tuotteita sekä pelastautumisvälineitä. Kyseistä ehdotusta perustellaan sillä, että muun muassa pelastusvälineiden valvonta olisi luonteva osa pelastusviranomaisten toimintaa. Tässä kohtaa on huomion arvoista, että vastoin yleistä käsitystä pelastusviranomaiset eivät omaa minkäänlaista erityisosaamista pelastusvälineiden tarkastustoimintaan. Näin ollen myös pelastustoimi tulisi tarvitsemaan lisäkoulutusta kyseisten välineiden uskottavan valvontatoimen järjestämiseksi. Osaaaminen ei lisäännä vain lisäämällä pelastusviranomaisten valvontakohteita. On huomioitava myös, että kuntiin ja kunnallisiin pelastuslaitoksiin kohdistuneissa säästövaateissa pelastuslaitoksen resurssit ovat entistä ahtaammalla.
- Jokilaaksojen pelastuslaitoksen ehdoton kanta on, että kunnallisille pelastuslaitoksille ei saa valtakunnallisilla säädösuudistuksilla, strategia-asiakirjoilla, päätöksillä tai toimenpideohjelmilla lisätä minkäänlaisia lakisääteisiä tai edes suositusluonteisia tehtäviä, joilla on välillisiä tai välittömiä vaikutuksia henkilöstöresursseihin tai niiden kohdentamismahdollisuuksiin.

JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOS

Jarmo Haapanen
pelastusjohtaja

Jari Lepistö
riskienhallintapäällikkö